

Korišćenje informacija o promenama u svetu rada

Aleksandra Đurović
Tim Beogradske otvorene
škole

Ova licenca dozvoljava vama (ili drugim stranama) da delite, prerađujete, izmenite i razvijate ovaj materijal u nekomercijalne svrhe, pod uslovom da citirate Connect! partnere na projektu i da materijal koji kreirate licencirate pod istim uslovima.

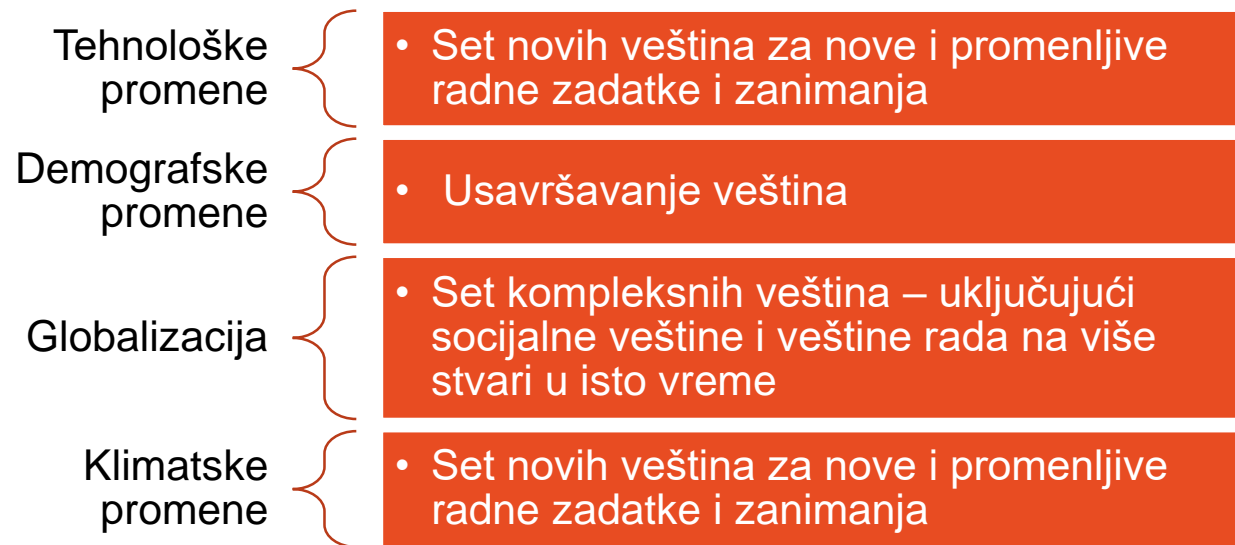

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Koje veštine radnici treba da nauče da se bolje uklope u promenljivo tržište rada?
- Kako da poslodavci budu sigurni da su osobe koje rade u njihovim organizacijama adekvatno pripremljene, kako bi se odgovorilo na nove zahteve?

Odgovor na karijerne teškoće u promenljivom svetu rada

Povećanje važnosti pomaganja radnicima da se adaptiraju i usavrše svoje veštine tokom svoje karijere

Odgovor na karijerne teškoće u kontekstu tehnoloških promena

Sa automatizacijom rutinskih zadataka, biće sve veći naglasak na veštine koje je teže automatizovati

- **Meke veštine** kao što su veštine komunikacije, rada u timu, liderstva, rešavanja problema, spremnosti za učenje i samostalnu organizaciju
- Digitalne veštine – **IKT generičke veštine**, kao što su veštine za korišćenje alata za komunikaciju i pretragu informacija

Odgovor na karijerne teškoće u kontekstu demografskih promena u promenljivom svetu rada

Postoji snažna potreba za uslugama karijernog vođenja za osobe svih uzrasta

Postoji povećana potreba da starije osobe nastave sa radom – stoga je karijerna podrška za starije osobe veoma važna

Rodna pitanja – postoji potreba za povećanjem učešća žena na tržištu rada

Pružanje karijernih opcija za migrante, za osobe sa invaliditetom, kao i za druge osobe isključene sa tržišta rada

Odgovor na uticaj klimatskih promena na svet rada kroz zeleno karijerno vođenje

Zeleno karijerno vođenje **bavi se pitanjima održivog razvoja**, svesti o važnosti zaštite životne sredine i odgovornosti za ekosistem.

Ono ohrabruje pojedince da **razmotre posledice njihovih karijernih izbora na životnu sredinu** i ohrabruje organizacije koje ozbiljno shvataju svoju društvenu odgovornost da obraćaju više pažnje na pitanja održivosti.

Zeleni izazov za karijerne praktičare jeste kako da oni **uključe svoje klijente u razmatranje pitanja u kakvom svetu žele da žive** i kako vide svoje ulogu u tome.

connect-erasmus.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Moguće uloge zelenog karijernog vođenja

Karijerno vođenje treba da ima aktivnu ulogu u obezbeđivanju mogućnosti za obrazovanje i obuku kojima se ostvaruje pozitivan efekat na životnu sredinu

Karijerno vođenje treba da uzme u obzir i da podigne svest o efektima koji karijerni izbori imaju na životnu sredinu.

Efeti karijernog vođenja treba da bude mereni ne samo ekonomskim standardima, već i prema tome koliko doprinose zaštiti životne sredine)

I sami karijerni praktičari treba ispitaju sopstvene prakse: koliko zelene su njihove prakse recikliranja otpada, smanjenja potrošnje energije itd.

Primer aktivnosti u „zelenom“ karijernom vođenju (Tristram Huli)

Oblast rada	Kompanije	Tipični poslovi	Kako oblast rada utiče na klimatske promene?	Kako klimatske promene utiču na datu oblast rada?

How Climate Change Impacts the Economy

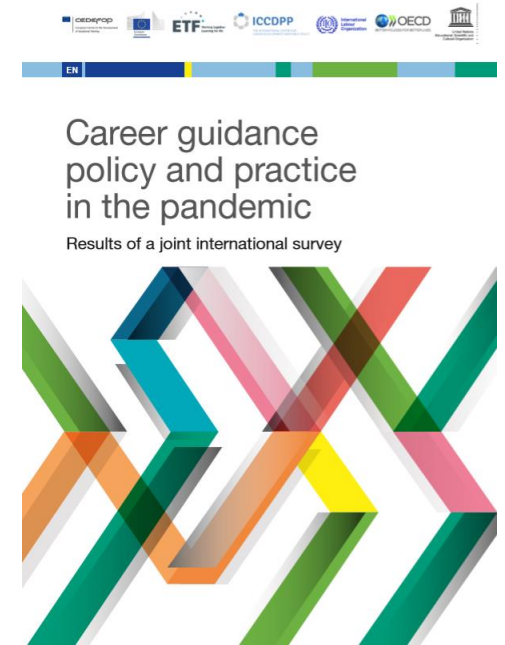
<https://news.climate.columbia.edu/2019/06/20/climate-change-economy-impacts/>

Emissions by sector <https://ourworldindata.org/emissions-by-sector>

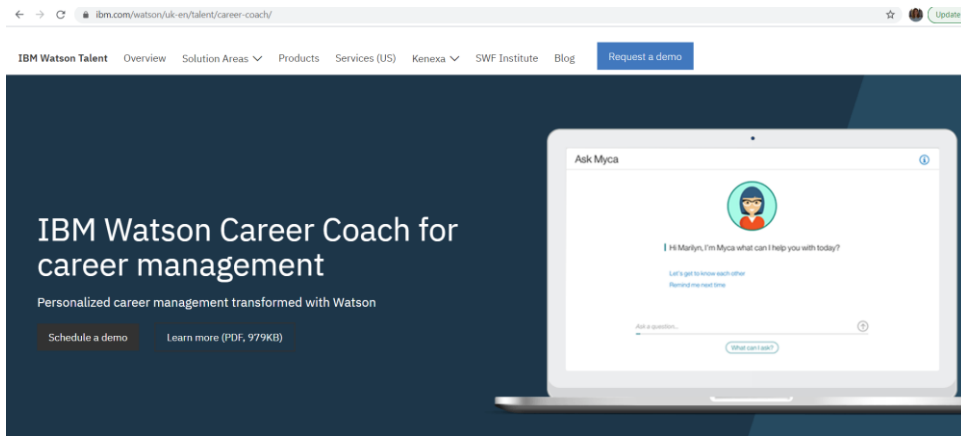
CNBC <https://www.cnbc.com/2014/10/22/7-industries-at-greatest-risk-from-climate-change.html> /

Politike i prakse karijernog vođenja u doba pandemije

- Mnoge zemlje su investirale u karijerno vođenje kao deo svog odgovora na pandemiju.
- Brza primena novih tehnologija bila je od najveće važnosti za sprovođenje aktivnosti karijernog vođenja.
- Zabeleženo je povećanje potražnje za karijernim vođenjem, a naročito za informacijama o tržištu rada, podrškom u traženju posla, prilikama za sticanje prekvalifikacije i prilikama za obrazovanje i obuke.
- Karijerno vođenje može da pruži podršku u oporavku posle pandemije. Ispitanici u istraživanju su potvrdili potencijal karijernog vođenja da doprinese oporavku u pogledu efikasnog ulaganja u obrazovanje, razvoja veština, efikasnosti na tržištu rada i socijalnog uključivanja.

Implikacije za karijere stručnjaka koji pružaju podršku karijernom razvoju?

- ▲ Razvoj ekspertize u oblastima pružanja pomoći i podrške koje zahtevaju tehnološka znanja (npr. korišćenje tehnologije za tehnike samoprocene i prikupljanje informacija u vezi sa karijerom)
- ▲ Digitalno karijerno vođenje je jedna od ključnih kompetencija
- ▲ Tehnologija može pružiti pomoć za rutinske aspekte karijernog planiranja/promene, dok će ljudi imati više vremena da pomognu sa pojedinim teškoćama u vezi sa donošenjem odluka ili kompleksnijim karijernim izazovima

Uloge karijernog vođenja

Adaptivno karijerno vođenje

- Pomaganje ljudima da se suoče sa promenama.
- Podsticanje razvoja veština kojima se može odgovoriti na ove promene.

Prošireno karijerno vođenje

- Podsticanje osoba da razmišljaju izvan okvira plaćenih poslova.
- Uzimanje u obzir volontiranja, aktivnosti u slobodno vreme i angažovanja u zajednici pored plaćenog posla.
- Oспорavanje ideje da je samo plaćeni posao „pravi“, „autentičan“ i „koristan“ u poređenju sa drugim vrstama poslova.

Emancipatorno karijerno vođenje

- Prepoznavanje ograničenja šta ljudi mogu da postignu unutar trenutnih (ili budućih) sistema.

Izvor: <https://adventuresincareerdevelopment.wordpress.com/2019/11/22/are-the-robots-taking-over/>

Aktivnosti pripreme mogu da budu deo svih karijernih intervencija ili mogu da budu programi za sebe

Priprema za karijerne promene - Karijerna adaptibilnost

„zdravo stanje obazrivosti u odnosu na pretnje karijeri kao i obraćanje pažnje na resurse i mogućnosti koji omogućavaju napredak. Najvažnije, pripremljenost može da vodi ka korišćenju proaktivnih strategija za savladavanje prepreka, obezbeđivanju podrške, kao i da se na druge načine zagovara za budućnost nečije karijere... [To] omogućava fokus na anticipiranju, suočavanju, i koliko je moguće oporavku od nepovoljnih životnih događaja u vezi sa radom.“

Pomaganje osobama da daju smisao promenama u svetu rada

- Pomaganje zaposlenima da **nađu, evaluiraju i primene informacije vezane za karijeru** prilikom donošenja karijernih odluka i pravljenja karijernih planova
- Pomaganje zaposlenima da se **suoče sa stalnim promenama** u njihovim trenutnim poslovima, kao i da ostanu zapošljivi kroz kontinuirano obrazovanje i učenje
- Pomaganje zaposlenima da **prepoznaju potrebe za učenjem i obukom**, kao i da **nađu i uspešno završe programe obuke i obrazovanje**

Za neke radnike, obnova ili optimizacija karijere može da bude opcija koja može biti podržana raznim aktivnostima

Svesni napor, kada je to moguće, da se steknu potrebne veštine i prošire interesovanja (npr. usavršavanje tehničkih veština, traženje mogućnosti za liderstvo)

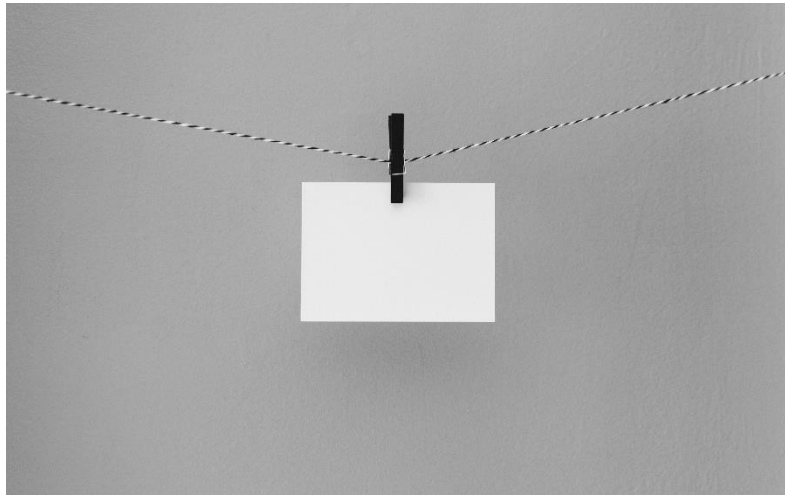
Obogaćivanje trenutnog posla kroz pregovaranje za preuzimanje željenih radnih zadataka; pisanje idealnog opisa posla i razmatranje koji njegovi delovi mogu biti primenjeni, bilo kroz sopstvene napore ili uz podršku

Uključivanje u aktivnosti vezane za podršku drugima, kao što je mentorstvo mlađih kolega.

Neki radnici, naročito radnici koji rade na nesigurnim poslovima, možda neće imati ove opcije pošto se mogu suočiti sa dugoročnim gubitkom posla ili prekidima u radu

- Intervencije **pripravnosti za hitne slučajeve** mogle bi biti korisne – pružanje podrške radnicima, da bez obzira na njihovu trenutnu sigurnost posla planiraju neželjene ili traumatične radne situacije.
- Fokus bi bio na **predviđanju verovatnoće događaja**; razvoj strategija, resursa i sistema podrške za suočavanje sa događajima koji mogu da se dogoditi; uspostavljanje osećaja efikasnosti snalaženja u takvim situacijama kako bi se pomoglo istrajnosti u stresnim uslovima; i razvoj rezervnih planova u slučaju da je nečiji željeni plan nedostižan ili se javljaju nepremostive prepreke
- Takav pristup se zasniva na predviđanju scenarija „Šta ako?“. Na primer, šta bi klijenti uradili ako bi ostali bez posla sledeće godine, ili sledećeg meseca, ili sutra?

Pitanja za refleksiju

Koje biste aktivnosti preduzeli da poboljšate pripremljenost zaposlenih sa kojima radite za karijerne promene?

Kako biste povezali te aktivnosti sa različitim ulogama karijernog vođenja (adaptivno, prošireno i emancipatorsko karijerno vođenje)?

Šta mislite kako bi trendovi u svetu rada uticali na vašu karijeru?

Na koje načine biste se mogli pripremiti za svoje profesionalne aktivnosti uzimajući u obzir te trendove?

Reference

- Cedefop; European Commission; ETF; ICCDPP; ILO; OECD; UNESCO (2020). Career guidance policy and practice in the pandemic: results of a joint international survey – June to August 2020. Luxembourg: Publications Office of the European Union. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/318103>
- Bergmo-Prvulovic, I. (2017). Demographic changes and the need for later career opportunities. *Dyskursy Młodych Andragogów*, 18, 187-206.
- Di Fabio, A., & Bucci, O. (2016). Green positive guidance and green positive life counseling for decent work and decent lives: Some empirical results. *Frontiers in psychology*, 7, 261.
- Hirschi, A. (2018). The fourth industrial revolution: Issues and implications for career research and practice. *The career development quarterly*, 66(3), 192-204.
- Lent, R. W. (2018). Future of work in the digital world: Preparing for instability and opportunity. *The Career Development Quarterly*, 66(3), 205-219.
- Plant, P. (2020). Paradigms under Pressure: Green Guidance. *Nordic Journal of Transitions, Careers and Guidance*, 1(1).

Hvala na pažnji!
Pitanja?

